

51

אדם טהור שאכל את הקודש טמא
והפך על פי שאין בה חייב כרת וניתנה
ליראים כפרתן שזה כל שעיר מוספין
הכפרים בין של גוילים בין של ראשי
החדשים כפרתן שזה כולן מנפיש
על כל בין שאין בה ידיעה
במחלה ויש בה ידיעה לבסוף בין
על שאין בה ידיעה לא במחלה
ולא בראשית

בן זה לזה. אבל שער העושה צפנים
 ולא נתלקו עלי שאליו מכפר עם אלו
 ולא אלו חולין את תליתיו כשיש בזה
 ידיעה נתחלה ואין זה ידיעה בסוף
 כדאמר בגמרא (דף טז:) היה ר"ש
 אומר. האי נקט לה משום דבני
 למימר אמרו לו מכו שיקרבו זה
 בזה אם אבד שער שהופרש ליום
 הכפורים ונתכפרו בזה שאלו ונמא
 זה ברגל זה ברגל אמר מכו שיקרבו
 לשם שעירו של יום: **היאך יקריבו.**
 והלא כשהופרש לא לכפר על כפרה
 זו הופרש ורבי מאיר דקאמר להא
 בשלמא אי אמרינן כולן כפרת שיה
 יקרב שהי כולם כפרה אחת מכפרים
 אלא לדידה זה הופרש לכפר על
 שאין זה ידיעה נתחלה ויש בה
 ידיעה בסוף היאך יקרב לכפר
 ברגל על שאין זה ידיעה לא נתחלה
 ולא בסוף על ברגל לכפר על טהור
 שאכל את הטמא: **כולן באין לכפר**
על טומאת מקדש וקדשיו. כל זה
 ויזין דבכך שזין ואע"פ שפכרומיהן
 חלוקות יכול הוא ליקרב דהא לכפר
 על טומאת מקדש וקדשיו הופרש
 ועל טומאת מקדש וקדשיו הוא
 קרב: **משמו.** של ר"ש. וסמך ר"ש
 הוא ר"ש בן יוחאי: **ועל זדון**
טומאת מקדש וקדשיו. סתמא היא:
הודע ולא הודע. בגמ' מפרש לה:
אחד ישראל בר. בגמ' פריך מאי
 קאמר שנתחלה השוים והדר תני
 מה בין ישראל לכהנים: **אלא שהפר**
מכפר על הכהנים גרסי' וליג' שם
הפר: אלא שהפר מכפר על הכהנים.
 כל ששער השמימי מכפר על ישראל
 דהיינו תליתי יסורין דיש בה ידיעה
 נתחלה ולא בסוף חזון טומאת
 מקדש וקדשיו וכן כפרת שער
 החיזון פרו של כהן הקרב ביו"ב
 צפנים כמו שפורש בזהרי מות'
 מכפר על הכהנים דליק' בגמרא:

רבי שמעון אומר וכו'. לחלוק בזה על שאומר למעלה אחד כהנים ואחד ישראלים שזין בכפרת שאר עבירות בשעיר המשתלח ואין לחוקין בכפרתו אלא בעוממת מקדש וקדשיו וקאמר ר' שמעון כשם שאתה מודה בדם השעיר הפנימי שמכפר על ישראל כפרתו בלא שום ידיו אלא כפרת היות הדם שאין ידיו בשעיר הפנימי אלא במשתלח כך דם הפר מכפר בלא שום ידיו על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו אייתר ליה ידיו של פר במקום ידיו של שעיר המשתלח לכפר על הכהנים בשאר עבירות ואין להם כפרה בשעיר המשתלח: **גמ'** **ממכות סליק**. כך סדר המשנה שנועות אחר מכות: **על הראש**. על הקפת ראש שמים דהא פתח כתיב (ויקרא יט) ופאה לשון סוף וקאה הוא כמו (שמות כ) לפאת ים (שם) לפאת נגב מקום חיצור הגלגולת עם הלחי וכן מקום הנדעשין: ועל

ועל הוקן שהים. מכל ד' ז' דרעים
יש לכל דבר רחב קצה לשני דרדין
שהלמים מחוברין שם והעם קצר מל
בלע"ז: **חדא.** אזורה דמיחייב עליה
ארבע: **לכולהו.** כל ז' שהן ד' שמא
שנאם כאן: **ורמין להדי בקרבן**

מינטו"ן. סנטר

טוֹלָה וּיֹרֵד. בָּהֶם דְּמִיין לַהֲדִיר
שֶׁתְּחִילָה טוֹלָה וּיֹרֵד: וּמִפְּרָשׁ יִדְעוּם.
דְּקָמִי אֵת שֶׁשׁ הָיָה יִדְעָה וְכו' וּפְרָשׁ
כֹּלָה מִמֶּנִּי מִלֵּי לִידְעוּת טוֹמָאָה
שֶׁבְּקִינָהּ לְמַלְאָךְ דְּשׁוּעוֹת: דְּוֹעֲרִין
מִלִּיּוּבוֹ. שֶׁיּ פִּרְקִים אֵלּוּ הֶרְאִשׁוּנִים:
שְׂרִי לָהּ. תִּמְחִיר אוֹתָן. כְּלוּמַר מִמִּיר
הִתְנָה עֲלֵמָה מִן וּפְטַר מִן תַּחֲלָה:
בְּשׁוּעוֹת שָׂמִים וְכו'. פִּרְשֵׁי: שֶׁלֹּא
בְּמִתְנִי: יִדְעוּם טוֹמָאָה קִדָּשׁ.
שֶׁנֶּעְלָמָה מִמֶּנּוּ טוֹמָאָה וְאֵכֶל קִדָּשׁ:
וּיִדְעוּם טוֹמָאָה דְּמִקְדָּשׁ. יִדְעוּם
שֶׁנֶּעְלָמָה מִמֶּנּוּ יִדְעוּם טוֹמָאָה וְנִכְנָס
לְמִקְדָּשׁ: יִדְעוּם קִדָּשׁ. שֶׁנֶּעְלָמָה
מִמֶּנּוּ יִדְעוּם קִדָּשׁ וּסְבֹר שֶׁאֵין זֶה
קִדָּשׁ וּמִתַּחֲלָה יִדְעוּ: הוֹלָאָה דְּעִנִּי.
הַעוּמָד בְּחוּץ. וְהוֹלָאָה דְּבַעַל הַבֵּית.
הַעוּמָד בְּפָנִים: שָׂאָה וְכוּרָסָה. אֵכֶל
סֶפֶסַת אֵינוֹ שֶׁ נִגַּע אֵלָּה שֶׁסָּה חוּלְלָה
כְּדִמְכַרְסָה לְקַמֵּן (דף י.) בְּפִרְקִין: אֵינוֹ
חַיִּיב. קִרְבֵּן: אֵלָּה עַל הַעֲשִׂיד. דְּדִיִּיק
לְהַעֲבֹ אוֹ לְהַעֲבִיר לְקַמֵּן בְּפִיגָא: וְאִי רִבִּי
עֻקִּיבָה הָאָמֵר כֹּר'. בְּמִתְנִיתָן בְּפִרְק
שֶׁיּ וּמִתְנִיתָן קָמִי שֶׁהָן אֶרֶב:
מֵה

ועל חוקן שתיים מבאן.
כמו בהקפת הראש
אחד המקיף ואחד הניקף
מקיפו לשון רבים וגבי זקן

יִיעָל הֶזֶקן שְׁתִּים מִיֵּין וּשְׁתִּים מִיֵּין וַאֲחַת
מִלְמֻמָּה חֲדָא דְמַחֲיִיב עָלֶה תְּרַתִּי תֵּנָא
שְׁבוּעוֹת שְׁתִּים שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵאֵי שְׁנָא הִכָּא
דְּתַנִּי לְהוּ לְכוּלְהוּ וּמֵאֵי שְׁנָא גְבִי יִצְיָאוֹת
שְׁבַת וּמֵרָאוֹת נִגְעִים דְּלֹא קִתְּנִי לְהוּ לְכוּלְהוּ
אִמְרֵי שְׁבוּעוֹת וַיִּדְעוֹת הַמּוֹמָאָה דְּגִבִּי הִרְדִּי
כְּתִיבִין וְדַמִּין אַהֲרָדִי בִּקְרִבָּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד
תַּנִּי לְהוּ גְבִי הִרְדִּי וַאֲיִידִי דְּתֵנָא תְּרַתִּי תֵּנָא
כּוֹלְהוּ פִּתְחָ בִּשְׁבוּעוֹת וּמִפְרָשׁ יִדְעוֹת
הַמּוֹמָאָה ⁽⁶⁾ אִיִּידִי דּוֹמְרִין מִלִּיִּיהוּ פְּסִיק שְׁרִי
לְהוּ וְהִרְדִּי תַנִּי שְׁבוּעוֹת דְּנִפְיֵשׁן מִלִּיִּיהוּ
⁽⁷⁾ שְׁבוּעוֹת שְׁתִּים שֶׁהֵן אַרְבַּע שְׁתִּים שְׁאוּכֵל
וְשֹׁלָא אוֹכֵל שֶׁהֵן אַרְבַּע אִכְלִיתִי וְשֹׁלָא
אִכְלִיתִי יִדְעוֹת הַמּוֹמָאָה שְׁתִּים שֶׁהֵן אַרְבַּע
שְׁתִּים יִדְעוֹת מוֹמָאָה קִדֵּשׁ וַיִּדְעוֹת מוֹמָאָה
מִקְדֵּשׁ שֶׁהֵן אַרְבַּע קִדֵּשׁ וּמִקְדֵּשׁ: ⁽⁸⁾ יִצְיָאוֹת
שְׁבַת שְׁתִּים שֶׁהֵן אַרְבַּע שְׁתִּים הוֹצֵאָה דְּעֵנִי
וְהוֹצֵאָה דְּבַעַל הַבַּיִת שֶׁהֵן אַרְבַּע הַכֶּנֶסֶה
דְּעֵנִי וְהַכֶּנֶסֶה דְּבַעַל הַבַּיִת מֵרָאוֹת נִגְעִים
שְׁנִים שֶׁהֵן אַרְבַּעָה שְׁנִים ⁽⁹⁾ שֹׁאֵת וּבִהֲרַת
שֶׁהֵן אַרְבַּעָה שֹׁאֵת וְתוֹלְדָתָהּ בִּהֲרַת וְתוֹלְדָתָהּ
מִנִּי מִתְּנִיתִין לֹא רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל וְלֹא ר' ⁽¹⁰⁾
עֲקִיבָא אִי רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל ⁽¹¹⁾ הָאִמְרֵי אֵינּוּ חַיִּיב
נִקְיָאָה הָאִמְרֵי ⁽¹²⁾ עַל הָעֵלֶם מוֹמָאָה הוּא חַיִּיב
שׁ אִיבַעִית אִימָא רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל אִיבַעִית
אִימָא רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל מִזֶּהן לַחֲיִיב וּמִזֶּהן
עֲקִיבָא מִזֶּהן לַחֲיִיב וּמִזֶּהן לַפְטוֹר לַפְטוֹר

אלא יש לרחות משום דלרב הוהא דלא מקיש מקיף לניקף לא ייחא גדול להקיף עמא וגם אין להאי עשה דמנוער דמי לאו דהקפא מדמכחי רבאז משמע דכ"ע מורו דאקור ע"י אשז וככרי דאי שניהס דיש לרחות דאלטגריף קרף למימר דמיא היבא דאי שס אשז ונכרי ואלן לומר יימחין עד שימכרי כפי' שילוח הקן (חולין ק"ח קמ"א). דלתי עשה דמנוער דמי עשה דשילוח הקן ואלן דאמרינן יימחין עד שימכרי (מיר ק"ד ט: דקדברא דרמלא לאו שומאין אינון וקעציד הקפא ומשני שמואל בנאש וקטן ודעיידי שמה הקפא מדלא אוקי בגדול והשחא אי שרי לרב אלא כי מקיף ליה לאו בר חיובא אכתי בר חיובא דהא שמואל כרב אלא ס"ל משרי' להקיף בנאש וקטן ומשמע דמקיף בר חיובא דאשז וקטן: **דחא** דמחייב ע"ה תרתי. בהפלאה אמת אייברי וביגילוח בנא אמת או בזה אשחליין דאי חדרא התאראל לא הוה פליג ר' אליעזר בנא' בתרא דמכות (ד"ה). דלמר לא הוה ודע"ה דהסם ממכרי קרף למחייב על כל קרחה וקרחה ועל כל שפירס ושפירס הכא לא דכריך ליה מהלכות: **גבי** הדרד בתיבי ודמיין אהדרי. בטעמא דמכחי גבי הדדי סגי דלאמר בנא נגעיס לימי כולהו דלמיין אהדרי בקרבן עולה ויורד וי"ל דליהס דבלי ללות ואי"מ מי"מ לימי ב גדלות דמי טפי לשבועות וי"ל דהני לכפר ודמיין להכשיר: **פ"ה** בשבועות ומפשי' דיעות. ולי דהא ומתראו נגעיס אלן פרה ג' **אידי** דווסתן מי"היהו. אע"ג דנפישו מילייהו בשבועת בטור דכד בטוי ליכא אלא פרה ג' מ"מ מילי דכל שבועות נפישין טפי שבועת בטוי שבועת עטור וטעמא דהא

רָחֵם דְּמִשְׁחִית וְנִשְׁחַת שְׁנֵיהֶם חֲיִיבִין
אֲחֵר כִּפְּ' ב' מִיִּרִים (נִזְר דָּף מ: וְס:)
שָׁמַע וְעַתָּה רְחֹם דְּרִישׁ מִדְּכִיב לֹא
כִּיבִי לֹא תִשְׁחִית לָשׁוֹן יִחִיד הָא כִּיבִי
נָמִי בִּכְהֵינִס לֹא יִגְלַחוּ לָשׁוֹן רְחִים
וְיִלְפִינן מִדְּהִיד לְעִנְיָן גִּילּוּחַ שִׁיב בּו
הַשְׁתַּחֲוָה בִּפְרָק ב' מִיִּרִים (סָד דף מ:)
וְגַם' שְׁפֹת פֹּתֵל לְפִינָן מִדְּכִיב כִּפְּ'
דְּקִדּוּשִׁין (דף לה: וְס:) וְכִהְיֶה תִּנְיָא
בְּחֻסְפָּתָא [פ'ג] דְּמִכּוֹת הַמִּשְׁחִית
פֹּתֵל וְקִטּוּ שֶׁל חֲבִירוֹ שְׁנֵיהֶם חֲיִיבִין

ואסור לשראל להניח לנכרי להדיק
ראשו ולהשחית זקנו דהא אמר רב
הונא ב"ר חיי (מ"ר דף מ:) המקריב
את הקטן מידי חובה איכא דללא
מקריב מקריב לניקח"ה ואע"ג דהתם
פליג עליה רב אלא בר אהבה משום
דכתיב לא תקיפו אחד המקריב ואחד
הניקף משמע ואתקם מקריב לניקף
היכא דניקף מיחייב מקריב נמי מחייב
ומשמע התם דלרב אלא בר אהבה
אפי' איסורא דרבנן ליכא מדקאמר
ליה לרב הונא נתיך הקטנים לדידך
מלגמל להו א"ל חובה משמע
לדלידיה ייחא דשרי אפי' דהש"ס
הלכה כרב אלא דקאמא דלאש"ס
בפרק א' דבבא מציעא (דף י:) כרב
הונא דקאמר איכא בינייהו איש דאמר
לאשה מקריב לי קטן דללישנא דתלי
בבר חיובא היכא אשה לאו בת חיובא
היא מיחייב שולחא ועוד דאפי' מקריב
ליה גדול מיחייב ועוד נראה דאפי' רב
אלא היכא היכא אשה לאו בר חיובא
אע"ג דמקריב לאו בר חיובא ולא פטר
אלא היכא דניקף לאו בר חיובא הוא
מללא קאמר איש דלמא לקטן לא
לנכרי אקרי לי גדול והו' נפשותא לרב

יֵאָדָה רֹאשׁוֹ מִדְּלֹמֶר בִּצְמוֹת (דף ה. וס.)
 י לִרְבֹּא אֲדֹא אֲמִי דְחִי הֵא אֲפֹסֶר לִקְיִים
 אֲפֹסֶר אֲזִי נִכְרִי אֲזִי קִטְן מִדְּעִנִי לִמְמֵר
 מִנְּחֵא אֲחֵר אֲבֵל יֵשׁ לִנְחִיָּא רִחִי מִפִּי ב'י
 הֵסֵם קִסְבֵּר שְׁמוּלָה דְּהִקְפֵּת לֵי הֵרֵאֵם
 וְקִשְׁיָא לִיָּה וְלִזְמוּמָה גִּבְדֹּל וְיִקְפִּינֹו לֵא
 דִּלָּא פִירֵס כְּשֵׁמָה קִטְעֹן וּמִגְלָה לְהֹו
 אֲחֵר זֶה תֹּחֵן כְּדִי דִּיבּוֹר דִּלָּא מ"ל
 עֲלֵן כּוֹלֵן כְּאֶחָת אִינוּ חִיב אֲלֵא אֶחָת
 קִרָּא דְּפִאֲתֹת מִחֻלְקוֹת וְר' אֲלֵעִזֹּר יֵית
 נִדְרִים (דף ב:) וְא"ת גְּבִי מִרְאֹת
 מִתְנִיתִין קֹדֶם יֵאָדָה שְׁבֵת כִּיּוֹן דִּלְתֵּא
 לִמְיֵר דְּמִינֵיה דְּסִלְקִין מִפְּרֵשׁ כְּרִישָׁא
 יֵעִוֹת אִירָכַת אִינוּ פִּרְקִין קִמְלִי וּמִשְׁנֻעָת
 יֵעִת הִפְקִדוֹן וּשְׁנֻעָת הִדְיִינִין:
 וְאֲרִבֵּעַ וּשְׁנֻעָת מִפְּרֵשׁ שְׁמִים שְׁהֵן
 אֲלֵא קִשְׁיָא לִיָּה כְּסֻמּוּךְ אִי ר' יֵשְׁמֻעֵאל
 דְּכַפִּי"ג (נִקְמֵן דף ע'י): כְּבִדְלֵא מִנֵּן שְׁהֵן
 מִשְׁנֻעָת אִירָכַת אִינוּ פִּרְקִין קִמְלִי וּמִשְׁנֻעָת

ז א מ״י פ״א מ״ה
 ענ״ס הלכ׳ ז סג׳ ש׳
 טו״ע י״ד ס״ קפא סעף
 יא:
 ח ב מ״י פ״א מ״ה
 שבו״ט הלכ׳ א ג
 טו״ע י״ד ס״ רל׳ סעף
 א:
 ט ג מ״י פ״א מ״ה
 שג״ט הלכ׳ א:
 י ד מ״י פ״א מ״ה
 שג״ט סג׳ נא״ן סה
 טו״ע י״ח ס״ שמו:
 יא ה מ״י פ״א מ״ה
 טו״ט רע״ב מ״ה

רבינו חננאל

על הזקן שמים והן שמים
 שכן ארבע כותלי שמים
 שזו שמים וזו שמים ואחת
 מלמטה דאדא ומימיני
 עלה תרת תנא נמי
 שביעות שביעות שמים
 שזו ארבע. ואיירי תנא
 שביעות תנא נמי ידיוות
 הטומאה בדפרשה אחר
 תיבטי ותרידיה אחר
 עולה ורור נגירו. אם
 עשר אכל כשהבא או
 שביעה אדא הוא לו שמי
 זוריס א שני בצי וניה.
 ואיירי דתנא נמי תנא נמי
 ציאות השבת ומזאות
 נגעה דרמי להו. ואיירי
 דתנא (דריני) דאדא
 הטומאה הויין דידהו
 מעט ספיק שני לזו וידהו
 שני שביעות: שביעה
 שאכל ושלא אכל
 שאכלו שמים אכלה.
 הנה שמים להבא ושמים
 לשבער. ידיוות הטומאה
 ולא ידע הקדש ולא
 הקדש או דע ידיוות
 הקדש והקדש ולא ידע
 הטומאה אלא שחט
 שזו. וכן הוציא
 דע והוצא דבעל הצי
 הכנסה וכן הוציא
 דבעל הבית הרי אלו
 ציאות שמים שזו ארבע.
 ומשקין נמי מתי ר' א
 ישמעאל קשיי שביעות.
 הזמן כפי ר' ישמעאל
 אחר (אין תריב) אלו
 על העתיר שנאמר להרע
 א להטיב אלו אוקמינא
 למתני. שאכלו ושלא
 אכלו שזו לעבר. א
 ר' עקיבא קשיא ידיוות.
 תנא מסוך פייב ר'
 עקיבא אומר על העלם
 טומאה אלא יאנו צי
 על העלם קדש. ואין
 אוקמינא למתני על העלם
 זו וזה. ופקינא איבעית
 אוקמינא ר' ישמעאל לעלם
 חיוב ר' זון ממן לחיוב
 וזו שלא אכלו שאכלו.
 ומן לפטור שאכלו
 ושלא אכלו. ואיבעית
 חיוב ר' עקיבא מן
 יאנוב ומן לפטור: